

WERKWOORDEN VAN BEWEGING / ГЛАГОЛЫ ДВИЖЕНИЯ

A. ZONDER VOORVOEGSEL

Russische werkwoorden komen doorgaans in paren voor: - imperfectief / perfectief:

решать / решить (beslissen)
говорить / сказать (spreken / zeggen)

De werkwoorden van beweging komen ook paarsgewijs voor, maar hier zijn ze *allebei imperfectief!*
Het onderscheid wordt gevormd door *bepaalde* of *onbepaalde* beweging. Dit zijn ze alle 14:

BEPAALDE BEWEGING	ONBEPAALDE BEWEGING	VERTALING
идти	ходить	gaan
бежать	бегать	lopen
ехать	ездить	rijden (reizen)
плыть	плавать	zwemmen, varen
лететь	летать	vliegen
нести	носить	dragen
вести	водить	voeren, brengen
везти	возить	vervoeren
тащить	таскать	sleuren, trekken
катить	катать	rollen
ползти	ползать	kruipen
лезть	лазить	klimmen
гнать	гонять	drijven, jagen
брести	бродить	z. voort slepen/dwalen

**al deze ww zijn dus imp!*

- a. vgl. *я иду в школу* (bepaalde beweging)
я хожу в школу (onbepaald beweging)

Beide zinnen vertaal je door *ik ga naar school*, maar:

- de eerste zin (bepaald) gaat over de concrete handeling, de weg die je aflegt van thuis naar school;
- de tweede zin (onbepaald) is algemener van inhoud: *ik ga (gewoonlijk) naar school*, of: *ik ben schoolgaand* (vgl. Ndl.: *ik ga naar de kerk, ik ga naar de les Russisch op dinsdag*)

- b. In het verleden wordt het verschil nog duidelijker:

vgl. *я сегодня ехал на работу*
я сегодня ездил на работу

De vertaling luidt tweemaal *vandaag reed ik naar het/mijn werk*, maar:

- zin 1 duidt alweer op een enkelvoudige, bepaalde beweging, van hier naar het werk;
- zin 2 impliceert dat je nu terug thuis bent, m.a.w. heen en terug.

- c. Als het over de beweging zélf gaat, wordt een werkwoord van onbepaalde beweging gebruikt:

моя сестра не умеет плавать
лошадь ходит на четырех ногах

мijn zus kan niet zwemmen
een paard loopt op vier benen

Perfectivering.

		Werkwoord van bepaalde beweging
<i>идти</i>	→	<i>пойти</i>
<i>бежать</i>	→	<i>побежать</i>
<i>ехать</i>	→	<i>поехать</i>

vorming: Infinitief + vv **по-**

betekenis: **beginnen te ..., vertrekken**

		Werkwoord van onbepaalde beweging
<i>ходить</i>	→	<i>походить</i>
<i>плавать</i>	→	<i>поплавать</i>
<i>летать</i>	→	<i>полетать</i>

vorming: infinitief + vv. **по-**

betekenis: **eventjes..., een beetje...**

B. MET VOORVOEGSEL

Deze werkwoordsparen zijn imperfectief/perfectief! Zij worden doorgaans gevormd op volgende basis:

Werkwoord van onbepaalde beweging →	model voor het imperfectief
Werkwoord van bepaalde beweging →	model voor het perfectief

Er zijn een 15-tal voorvoegsels. Je ziet ze hier met de meest voorkomende voorzetsels:

IMPERFECTIEF	PERFECTIEF	VOORZETSEL	VERTALING
входить	войти	в + accusatief	binnengaan
всходить	взойти	на + accusatief	beklimmen, opgaan
выходить	выйти	из + genitief	buitengaan
доходить	дойти	до + genitief	gaan tot
заходить	зайти	к + datief	even binnenspringen bij (iemand)
		в/на + accusatief	even binnengaan, langsgaan bij (iets)
		в + accusatief	diep doordringen in
		за + accusatief	gaan (staan) achter
		за / instrumentalis	iets gaan halen
находить	найти	+ accusatief	vinden
		на + accusatief	op iets gaan
обходить	обойти	+ accusatief	1. ontwijken 2. doorlópen,
doorzoeken		вокруг + genitief	om iets heen gaan
		от + genitief	weggaan van
отходить	отойти	+ accusatief	oversteken
переходить	перейти	через + accusatief	
		к + datief	naderen
подходить	подойти	к + datief	komen bij (iemand)
приходить	прийти		

проходить	пройти	в/на / accusatief мимо + genitief + accusatief	komen bij (iets) gaan langs, voorbij iets gaan afleggen (afstand)
расходиться	разойтись	по + datief	uiteengaan, z spreiden over
сходить	сойти	с + genitief	afstappen van, (neer)komen van
сходиться	сойтись	с + instrumentalis	samenkomen met
уходить	уйти	от + genitief из/с + genitief	(iemand) verlaten (iets) verlaten